

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 13. Utilitas solitudinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

scilicet animæ, quæ in gratia Dei consistit, & vitam corporis conservet. Sed vitam animæ plerique spernunt, omnique scientia & intentio eorum, atque omne studium ad vitam corporis dirigitur, & in ea jucundè transigenda versatur. Idcirco tenebris & caligine multà obcæcati post concupiscentias suas præcipiti cursu festinant, carnis quidem prudentiâ præditi, sed scientiâ justorum destituti. Quod si hominibus odibilis est, ut Sapiens ait, qui sophisticè loquitur (Eccel. 37: 23.) multò magis isti Deo odibiles sunt, qui sophisticè vivunt, non solum in verbis, sed etiam in vita mendaces. Scientiam Dei, quam non habent, ostentant, & scire vias ejus volunt, ac si justiciam quærent, à quæ maxime alieni sunt: aliorum defectus vident, non suos: alios corrigunt, non se ipsos: aliena curant, non sua: cumque vitiis pleni sint, virtutes, quibus carent, detestabili simulatione prædicant: mala verò, quibus abundant, sagaciter abscondunt. Sed Deum fallere nequeunt, cujus lumen sole lucidius intimos cordis recessus penetrat, & illuminans abscondita tenebrarum, quidquid in eo lateret, in novissimo die manifestabit. Atque vitam in hac æterna & splendidissima luce suas quisque maculas & imperfectiones perspiceret, facillimum cuique esset illas eluere, & emendare. Cum enim defectus nostros vel in se ipsis sive in nostræ cognitionis caligine, vel in splendoribus Divinarum perfectionum intueri possimus; prima cognitio hibernæ diei frigidæ, & obscuræ similis est: altera diei æstivæ fervidæ, & lucidissimæ comparatur, quæ suo fulgore minimas ac ferè imperceptibiles animæ sordes detegit, ignemque accendit, quo comburuntur. Hoc autem lumen videre non potest, & ad Deum ire qui à se non exit. in solo Deo veritas est, & solida scientia; extra illum nihil est nisi ingens fabula & mendacium, atque stultitia.

§. XII.

Damna propriae voluntatis.

Quæcumque hic facinus propria voluntate Divinæ contraria, ligna sunt igne inextinguibili in futuro seculo comburenda. Etenim infernus nihil aliud est quam propria voluntas, quæ si non esset, nec infernus nec dæmones essent. Propterea omne malum, omnique calamitas infelicitium damnatorum propria voluntas est, quæ Divinæ perveraciter adversatur. Ita etiam

in hoc mundo, quo minus homo propriæ voluntati adhæret, eo magis ab inferno elongatur, æternæque felicitati appropinquat. Et si qui forent in hac vita propriæ voluntatis omnino expertes, hi sibi possent regni cælestis possessionem certâ spe polliceri. Quomodo autem propria voluntas deponi debeat, paucis verbis Christus docuit cum dixit, *sequere me* (Matth. 8. 22. Marc. 2. 14.) Cum enim testatus sit se in hunc mundum venisse, non ut suam, sed ut Patris voluntatem faceret, ad hoc nostra voluntas inclinanda est, ut exuta omni proprietate, Christi crucem amplectatur, naturæ amarum, spiritui dulcissimam. Hoc nimirum à nobis exigit Christiana professio, ut Christi exemplo in omni opere, & eventu dicamus, *non mea, sed Dei voluntas fiat.* Hoc requirit Suprema, & æterna voluntas, quæ omnes voluntates creavit & conservat, ut ad solum ejus obsequium & beneplacitum omnia opera nostra, omnia verba, & cogitationes dirigantur. Verà potitur libertate, qui in omni eventu sic ex animo loqui potest: Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te. Ego nihil volo nisi quod vult Deus. Ille sapienter disponit omnia, ejusque dispositioni tam in prosperis, quam in adversis me libentissimè subdo, non meam sed ejus gloriam quærens, eo statu rerum contentus, quem ejus providentia ab æterno decrevit. Omnis turbatio hominum; & omnis anxietas ex eo nascitur, quod se subjicere Divinæ voluntati aut nesciunt, aut nolunt. Magna autem pœna & intolerabilis illis est, qui hoc esse nolunt quod sunt.

§. XIII.

Utilitas solitudinis.

AD exteriorem & interiorem hominis compositionem inæstimabilis momenti est, corpore & animo solitarium esse, & proprium fundum colere in silentio. Ideò vir sapiens fugit hominum consortium, odit multiloquium, cunctis curiositatibus oculos & aures claudit, non se negotiis immiscet, sapientissimi viri sententiam in mente habens, *Qui minoratur actu percipiet sapientiam* (Eccel. 38. 25.) Deus unus, & solus est, nec ipsum reperire potest, qui solus non est. Quod si necessitas Dei que gloria cogant aliquando virum sapientem exterioribus occupari, spiritus tamen ad interiorem recessum veluti ad suum centrum tendit, ita ut magis in eo sit quam

in opere exteriori, servatâ inter negotiorum curas menti tranquillitate. Licet illi quâcumque horâ voluerit in animum suum secedere, in quo summam quietem reperit, bene omnibus intus compositis. Qui verò occupatur in circumferentia, & extremitate creaturarum, ad centrum suum, quod est Deus, nunquam perveniet. Imperitis, & insipientibus poena gravissima est, paucis horis secum vivere, & sibi attendere. Ideo omnem curam, & industriam ad hoc applicant, ut sui obliviscantur, & pretiosissimum tempus inutiliter prodigant. Ejus maximam partem usurpant sibi vitæ hujus necessitates, quod verò reliquum est, tanta illos molestia vexat, ut sollicitè quærant, quomodo illius jacturam faciant. Timent nimirum, ne, cum soli sunt, de se cogitare cogantur: nihil enim in se reperiunt quod sibi placeat, & à seria sui consideratione avertunt se, solatia quærentes in creaturis, quia in se nihil inveniunt, nisi molestiam, tædium, & perpetuam agitationem. Fugiunt itaque à seipsis, quia animam suam non vident qualem desiderant, sed nudam, deformem, plenam miseriis, onustam peccatis. Non igitur mirari oportet, quod pauci sint, qui ferre possint solitudinem, & ferè omnes turbas, negotia, & multitudinem obsidentem quærent, & amant; & si hæc desint, se infelices arbitrantur, semperque re ipsâ infelicitissimi erunt, donec discant secum vivere, & in seipsis atque in Deo requiescere. Docuit nos Dominus paucos electos esse, cum multi sint vocati, ut discamus declinare à multis, & cum paucis vivere, atque etiam inter paucos timere, quia nemo scit in quantam paucitatem electi redigantur.

§. XIV.

Quantum noceant divitiæ, & quomodo illarum amorem compescere oporteat.

Quam sit perniciosus amor divitiarum, & quantum Christianis moribus, ac æternæ salutis adversetur, discipulos suos Redemptor noster edocuit, cum præmissis juramento, ut in rebus gravissimis consueverat, ait: *Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum celorum* (Matth. 19: 23.) Et quò altius hæc terribilis sententia audientium cordibus infingeretur, rei difficultatem exaggerans adjecit: *Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem*

intrare in regnum celorum. Porta siquidem celestis patriæ angusta est, nec recipit divitiarum sarcinis onustos. Opes itaque & pecuniam ita diligere debemus, sicut ægiotus amarâ potionem, quam ut amarâ averfatur, amat ut necessariam ad pristinam valetudinem recuperandam. Et ipsa quidem valetudo, cum finis sit, propter se amatur, & sine mensura: pharmacum verò tantùm diligitur, quantum satis est ad valetudinem, nec ullus æger reperitur, qui magnam pharmacorum copiam appetat, sed unicum, idque si fieri possit in minima quantitate, quam etiam prorsus rejiceret, si posset absque medicamine sanus fieri. Eodem animo erga divitias esse debet omnis Christianus, ut sint nostræ peregrinationis subsidia, non irritamenta cupiditatis; ut, quantum in ipso est, sine illis vivere cupiat; nam sicut ait Apostolus, *magnus quaesit est pietas cum sufficientia* (1. Tim. 6: 6.) Sanctus quoque senex Tobias monita salutis tribuens filio suo, *Noli, inquit, timere filii mi, pauperem quidem vitam gerimus, sed multa bona habebimus, si timuerimus Deum, & recesserimus ab omni peccato* (Tob. 4: 23.) Verè dives ille est, qui est dives æternitati, qui non opum, sed virtutum fructus recondit. Studium congerendæ pecuniæ vix esse potest sine peccato, carnis siquidem & oculorum concupiscentia, atque superbia vitæ hominem vehementissimè afficiunt; & quia pecuniis, quibus omnia obediunt, facilè consequimur quidquid appetimus, amor divitiarum hæc æstimatione ardentissimus est, & ad omne scelus impellit, dummodò quocumque modo aicam nummis impleamus. Sicut pueri, cum testis ludunt, summa attentione ludo incumbunt, testas verò negligunt: ita nos debemus vitæ curam habere, ad quam opes necessariæ sunt, ipsas verò negligere & ab his affectum avellere: nam si mens illis adhæreat, terræ attingitur, & deprimitur, & in vilissimam servitutem redigitur. Sicut etiam pueri, cum nuces projiciuntur, eas avidè rapiunt, & pro iis colligendis secum decertant; viri autem eas spernunt: eodem modo vir justus, & timens Deum, si aurum, argentum, dignitates distribuuntur, viderint inquit pueri, mihi hæc omnia nuces sunt. Si alio projiciente in sinum meum nux inciderit, forsitan accipiam, & fractam comedam: at nunquam me inclinabo, nec alium evertam, ut tollam, quia nux tanti non est. Nec tanti sunt omnia exteriora, quæ in bonis non esse habenda fides docet. Filius

L

Dei